DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)
12. februar 2004 *

I sag C-406/02,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved B. Stromsky, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Kongeriget Belgien ved E. Dominkovitz, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

* Processprog: fransk.

angående en påstand om, at det fastslås, at Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 76/464/EØF af 4. maj 1976 om forurening, der er forårsaget af udledning af visse farlige stoffer i Fællesskabets vandmiljø (EFT L 129, s. 23), Rådets direktiv 78/659/EØF af 18. juli 1978 om kvaliteten af ferskvand, der kræver beskyttelse eller forbedring for at være egnet til, at fisk kan leve deri (EFT L 222, s. 1) og Rådets direktiv 80/68/EØF af 17. december 1979 om beskyttelse af grundvandet mod forurening forårsaget af visse farlige stoffer (EFT 1980 L 20, s. 43), som ændret ved Rådets direktiv 91/692/EØF af 23. december 1991 om standardisering og rationalisering af rapporterne om gennemførelse af en række miljødirektiver (EFT L 377, s. 48), idet det ikke inden for den fastsatte frist har fremsendt de rapporter, der er foreskrevet i direktiverne, for så vidt angår hovedstadsregionen Bruxelles,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af C. Gulmann som fungerende formand for Tredje Afdeling og dommerne J.-P. Puissochet (refererende dommer) og F. Macken,

generaladvokat: C. Stix-Hackl
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 13. november 2002 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af artikel 226 EF anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 76/464/EØF af 4. maj 1976 om forurening, der er forårsaget af udledning af visse farlige stoffer i Fællesskabets vandmiljø (EFT L 129, s. 23), Rådets direktiv 78/659/EØF af 18. juli 1978 om kvaliteten af ferskvand, der kræver beskyttelse eller forbedring for at være egnet til, at fisk kan leve deri (EFT L 222, s. 1) og Rådets direktiv 80/68/EØF af 17. december 1979 om beskyttelse af grundvandet mod forurening forårsaget af visse farlige stoffer (EFT 1980 L 20, s. 43), som ændret ved Rådets direktiv 91/692/EØF af 23. december 1991 om standardisering og rationalisering af rapporterne om gennemførelse af en række miljødirektiver (EFT L 377, s. 48), idet det ikke inden for den fastsatte frist har fremsendt de rapporter, der er foreskrevet i direktiverne, for så vidt angår hovedstadsregionen Bruxelles.

Retsforskrifter

2 Direktiv 91/692 har til formål at standardisere og rationalisere rapporterne om gennemførelse af en række miljødirektiver. Direktivet skal harmonisere og fuldende bestemmelserne om de i disse direktiver omhandlede rapporter for at bringe dem i større indbyrdes overensstemmelse og for at fuldstændiggøre dem på et sektorspecifikt grundlag. Der skal i henhold til direktivet kun fremsendes en rapport.

3 Artikel 2, stk. 1, i direktiv 91/692 bestemmer, at følgende tekst erstatter de i bilag I nævnte bestemmelser:

»Hvert tredje år sender medlemsstaterne Kommissionen oplysninger om gennemførelsen af dette direktiv som led i en sektorspecifik rapport, der også omfatter andre relevante fællesskabsdirektiver. Rapporten udarbejdes på grundlag af et spørgeskema eller en formular, som Kommissionen udformer efter fremgangsmåden i artikel 6 i direktiv 91/692/EØF [...] Spørgeskemaet eller formularen sendes til medlemsstaterne seks måneder før starten på den periode, som rapporten dækker. Rapporten sendes til Kommissionen senest ni måneder efter udløbet af den treårs-periode, som den dækker.

Den første rapport dækker årene 1993 til 1995.

Kommissionen offentliggør senest ni måneder efter modtagelsen af medlemsstaternes rapporter en samlet rapport for Fællesskabet om gennemførelsen af direktivet.«

4 De nye bestemmelser omhandler bl.a. følgende direktiver:

— direktiv 76/464

— direktiv 78/659

— direktiv 80/68.

5 De spørgeskemaer, som rapporten skal udarbejdes på grundlag af, er blevet udarbejdet af Kommissionen med bistand fra et udvalg og er blevet sendt til medlemsstaterne ved Kommissionens beslutning 92/446/EØF af 27. juli 1992 om spørgeskemaer for direktiverne inden for vandområdet (EFT L 247, s. 10) seks måneder før starten på den periode, som nævnte rapport dækker.

Den administrative procedure

6 Da Kommissionen ikke den 30. september 1996, der er den frist, der følger af de fastsatte forpligtelser, havde modtaget den rapport, som omhandlet i artikel 2, stk. 1, i direktiv 91/692, for årene 1993-1995, for så vidt angår hovedstadsregionen Bruxelles og regionen Vallonien, fandt den, at Kongeriget Belgien havde tilsidesat sine forpligtelser.

7 Den 30. juni 1998 sendte Kommissionen følgelig en åbningsskrivelse til Kongeriget Belgien.

8 Ved skrivelser af 30. juli 1998 og af 11. september 1998 fremsendte Belgiens Faste Repræsentation sine bemærkninger vedrørende regionen Vallonien og hovedstadsregionen Bruxelles til Kommissionen.

9 På baggrund af disse bemærkninger har Kommissionen udelukkende opretholdt sine klagepunkter vedrørende sidstnævnte region.

10 Kommissionen fremsatte den 22. december 1998 en begrundet udtalelse over for Kongeriget Belgien, hvori den opfordrede denne stat til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme forpligtelserne i henhold til direktiv 76/464, 78/659 og 80/68, som ændret ved direktiv 91/692 (herefter »direktiv 76/464«, »direktiv 78/659« og »direktiv 80/68«), inden for en frist på to måneder fra dens meddelelse og i den forbindelse at fremsende de i disse direktiver foreskrevne oplysninger vedrørende hovedstadsregionen Bruxelles.

11 Ved telefax af 17. maj 2000, som blev bekræftet ved skrivelse af 13. juni 2000, besvarede Kongeriget Belgien Kommissionens begrundede udtalelse, og præciserede heri, at foranstaltningerne til indsamling af de fornødne oplysninger til udfærdigelse af den rapport, der skulle fremsendes, forventedes at kunne tages i anvendelse fra 2001.

12 Kommissionen, der anså denne periode for at være for lang, anmodede ved skrivelse af 10. juli 2000 de belgiske myndigheder om at træffe alle fornødne foranstaltninger til sikring af, at der hurtigst muligt blev etableret den nødvendige infrastruktur til indsamling af de krævede oplysninger.

13 Ved telefax af 19. juni 2001, der blev bekræftet ved skrivelse af 20. juni 2001, fremsendte de belgiske myndigheder deres supplerende bemærkninger til den begrundede udtalelse til Kommissionen.

14 Kommissionen fandt imidlertid ikke, at disse oplysninger var tilfredsstillende, og besluttede at anlægge sag ved Domstolen.

Om traktatbruddet

15 Kommissionen har frafaldet sin påstand vedrørende de oplysninger, der burde have været fremsendt i henhold til direktiv 80/68. Kommissionen har indrømmet, at Kongeriget Belgien på trods af den for sene fremsendelse har afgivet de fornødne oplysninger.

16 Kommissionen har derimod fastholdt, at Kongeriget Belgien ikke inden for den fastsatte frist har fremsendt de oplysninger, der kræves i henhold til direktiv 76/464 og 78/659.

17 Kongeriget Belgien har til sit forsvar gjort gældende, at det har påbegyndt gennemførelsen i belgisk ret af de direktiver, som foreskriver, at de af Kommissionen krævede rapporter skal udarbejdes, og at det den 17. januar 2003 har tilsendt Kommissionen de rapporter, der er omhandlet i direktiv 76/464 og 78/659 for perioderne 1993-1995, 1996-1998 og 1999-2001.

18 Kongeriget Belgien har i modsætning til det af Kommissionen anførte gjort gældende, at rapporten for perioden 1993-1995, dvs. den for sent indleverede rapport, som har givet anledning til påstanden om traktatbrud, indeholder præcise oplysninger om hvert af de pågældende år i overensstemmelse med forskrifterne i direktiv 91/692.

19 Den belgiske regering har desuden anført, at nævnte rapport indeholder alle de tilgængelige oplysninger, og at de spørgsmål, som ikke besvares i rapporten for året 1993, ikke kunne besvares, da spørgeskemaet var så nyt. Regeringen har herved understreget, at det i Kommissionens beslutning 95/337/EF af 25. juli 1995 om ændring af beslutning 92/446 (EFT L 200, s. 1), er forudsat, at det kan være umuligt at besvare spørgeskemaet for så vidt angår investeringerne i vandrensningsanlæg.

20 Den omstændighed, at den fremsendte rapport bør anses for at være tilfredsstillende — under forudsætning af at dette kan anses for godtgjort — er imidlertid uden betydning for, om der foreligger et traktatbrud, idet dette spørgsmål udelukkende omhandler den belgiske regerings for sene fremsendelse til Kommissionen.

21 Den belgiske regering har ikke bestridt, at fremsendelsen ikke var sket før den 30. september 1996, som er den frist, der er fastsat i direktiv 91/692, og at fremsendelsen heller ikke var sket inden for den frist, der blev fastsat i den begrundede udtalelse.

22 Spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger et traktatbrud, må vurderes på baggrund af forholdene i medlemsstaten, som de var ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse (jf. bl.a. dom af 5.6.2003, sag C-83/02, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 5639, præmis 10).

23 Kongeriget Belgien har derfor tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2, stk. 1, i direktiv 91/692, idet det ikke inden for den fastsatte frist har sendt den deri omhandlede rapport til Kommissionen for så vidt angår hovedstadsregionen Bruxelles.

Sagens omkostninger

24 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Kongeriget Belgien tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Kongeriget Belgien har tabt sagen, bør det pålægges det at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

1) **Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2, stk. 1, i Rådets direktiv 91/692/EØF af 23. december 1991 om standardisering og rationalisering af rapporterne om gennemførelse af en række miljødirektiver, idet det ikke inden for den fastsatte frist har sendt den deri omhandlede rapport til Kommissionen for så vidt angår hovedstadsregionen Bruxelles.**

2) **Kongeriget Belgien betaler sagens omkostninger.**

Gulmann Puissochet Macken

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 12. februar 2004.

R. Grass V. Skouris

Justitssekretær Præsident